

*Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів***МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ****Свінцицький А.С.¹, Катеренчук І.П.², Гаєвські Пьотр³**¹Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця,²ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»,³Ягелонський університет, Краків, Польща

Висвітлені можливості сучасних комп'ютерних технологій і мультимедійних технологій зокрема в організації навчального процесу та дистанційного навчання як складової самостійної роботи студентів. Окреслені можливості ресурсного забезпечення.

Ключові слова: самостійна робота, комп'ютерні технології навчання.

Використання сучасних інформаційних технологій у навчально-виховному процесі - якісно новий етап у теорії і практиці педагогіки.

Ці технології мають бути мобільними, миттєво реагувати на зміни на ринку праці і корегувати модель майбутнього спеціаліста; бути демократичними в організації навчального процесу, його принципах і змісті; забезпечувати індивідуалізацію освітніх програм і шляхів засвоєння навчального матеріалу залежно від здібностей студентів [1; 3].

Створення інноваційної моделі освіти вимагає значних зусиль у багатьох напрямках – зміни змісту й організації навчального процесу, розвитку інноваційних форм інтеграції науки і освіти, підвищення ефективності наукових досліджень, удосконалення кадрового потенціалу, зміцнення навчально-матеріальної бази кафедр та ін. [2].

Останніми роками використанню нових інформаційних технологій у ВНЗ приділяється суттєва увага, оскільки йдеться не лише про нові технічні засоби, а й про нові форми і методи викладання, новий підхід до процесу навчання. Провідна мета навчання студента - формування знань, умінь і практичних навичок, а основне завдання викладача - активізація пізнавальної діяльності студентів у процесі засвоєння навчального матеріалу.

Для успішної організації самостійної роботи студентів (СРС) у сучасних умовах необхідна низка складових, найважливіші з яких:

- створення нових освітніх технологій із метою інтеграції у світовий освітній простір;
- підготовка високоякісних електронних підручників і впровадження дистанційного навчання як складової навчального процесу, зважаючи на виділення значної кількості часу на позааудиторну СРС.

Розробка цілей і завдань кожного напрямку має бути орієнтована на стимулювання інтелектуально-емоційного розвитку особистості, здатної здійснювати самостійну пізнавально-комунікативну діяльність як у навчальній, так і в професійній сферах.

Першочергове завдання сучасних інноваційних технологій - впровадження сучасних комп'ютерних технологій у навчальний процес і СРС. Використання комп'ютерних технологій навчання надає великі переваги як у організації навчального процесу, так і в організації СРС завдяки новим можливостям, що пов'язані з доступом до великих баз даних навчальної і навчально-методичної літератури. Завдання сучасного викладача - навчитися правильно й ефективно використовувати сучасні інформаційні технології в освітньому процесі в рамках вищої школи.

Іншою важливою складовою в сучасних умовах стає практичне володіння англійською мовою і навичками роботи на персональному комп'ютері, оскільки глобальна мережа Інтернет створює умови для отримання необхідної студентам і викладачам інформації, що знаходиться в будь-якій точці Землі: навчальний матеріал, новини, наукові статті, необхідна література та ін. Одночасно студенти можуть брати участь у вікторинах, конкурсах, олімпіадах, що проводяться в мережі Інтернет, листуватися із зарубіжними студентами, брати участь у відеоконференціях та ін. Студенти можуть отримувати інформацію з проблемами, над якою наразі працюють.

З іншого боку, комп'ютерним навчанням не варто зловживати, оскільки та чи інша навчальна комп'ютерна технологія доцільна, якщо вона дозволяє отримати такі результати навчання, які не можна отримати без застосування цієї технології. У зв'язку з цим у організації та проведенні СРС на кафедрі внутрішньої медицини пропонуються такі форми роботи з комп'ютерними навчальними програмами:

- ознайомлення з текстовим змістом навчального матеріалу (електронний підручник);
- прослуховування звукового відтворення діяльності серця і легень (тони і шуми) при різних хворобах внутрішніх органів;
- ознайомлення із сучасними технологіями обстеження і лікування (комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія та ін.);
- ознайомлення із сучасними міжнародними стандартами діагностики і лікування, новими медикаментозними засобами і технологіями лікування;
- контроль підготовки до практичного заняття.

Не викликає сумніву, що впровадження засобів сучасних інформаційних технологій у систему освіти дає можливість удосконалювати механізми управління системою освіти на основі використання комунікаційних мереж, удосконалювати методи, форми і зміст відповідно до завдань розвитку особистості студента в сучасних умовах інформатизації суспільства. Це допомагає формувати вміння самостійно здобувати знання і вести дослідницьку діяльність, використовувати комп'ютерні системи для діагностики, тестування і контролю знань.

Мультимедійні технології - це сукупність різних засобів навчання: текстів, графічних зображень, музики, відео і мультиплікації в інтерактивному режимі. Нове навчальне середовище створює додаткові можливості для розвитку креативності студентів, стимулює їхню допитливість, прищеплює інтерес до наукової діяльності.

Сучасні мультимедійні програми є ефективним засобом оптимізації умов розумової праці. Для студентів

мультимедійні технології - засіб, за допомогою якого вони розширюють свої пізнавальні можливості. Використання мультимедійних технологій забезпечує повнішу і точнішу інформацію про досліджувані явища й об'єкти. Це підвищує якість навчання, дозволяє задовольняти і розвивати пізнавальні інтереси студентів, значно унаочнює навчання шляхом використання важко доступного матеріалу або матеріалу, який не можна отримати без комп'ютера. Робота студентів стає інтенсивнішою, що дозволяє прискорити темп вивчення навчального матеріалу і збільшити обсяг самостійної роботи.

Як показує практика, саме мультимедійні програми найкращим чином відповідають структурі навчального процесу. Вони максимально наближають процес навчання до реальних умов, найповніше відповідають дидактичним вимогам. У цих програмах використовуються методичні прийоми, які забезпечують ознайомлення, тренування і контроль.

Ефективне використання мультимедійних технологій у навчально-виховному процесі можливе лише за умови, що відповідні технології гармонійно й обґрунтовано інтегруються в цей процес і забезпечують нові можливості як викладачу, так і студентам.

Використання сучасних комп'ютерних технологій має передбачати підвищення продуктивності праці викладача і студента; здійснювати зворотний зв'язок і контроль усіх дій студентів; підвищувати інтерес до вивчення внутрішньої медицини.

Використання мультимедійних технологій не може забезпечити істотного педагогічного ефекту без викладача, оскільки ці технології - тільки способи навчання, ефективність яких залежить від умінь викладача використовувати їх для досягнення певних педагогічних цілей на основі глибокого вивчення всіх можливостей. Необхідно, щоб кожен викладач зрозумів просту істину: комп'ютер у навчальному процесі - не механічний педагог, не аналог викладача, а засіб, що підсилює і розширює можливості навчальної діяльності.

Нині виникла необхідність залучення викладачів до створення і впровадження електронних розробок щодо організації СРС. Головна причина недостатньої кількості розробок - відсутність сучасного комп'ютерного класу, персональних комп'ютеризованих місць кожного викладача, відсутність Wi-Fi. Інноваційні технології кафедра може забезпечити лише тоді, коли всі співробітники самі займаються інноваційною діяльністю. Крім професійної компетенції, викладач має володіти корпоративним мисленням, здатністю передбачати, займати активну життєву позицію, бути ініціативним, уміти приймати нестандартні рішення; бути здатним до інноваційного процесу навчання і виховання студентів, володіти здатністю виявляти талановитих студентів і цілеспрямовано розвивати в них інноваційне мислення. Викладач має вільно володіти державною мовою, достатньо володіти англійською мовою (професійне спілкування), володіти навичками роботи на персональному комп'ютері, бути лідером і постійно підвищувати свій професійний рівень і кваліфікацію.

Список використаної літератури

1. Андрущенко В. Інноваційний розвиток освіти в стратегії «українського прориву» / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2008. – № 2. – С. 10–18.
2. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования ; под ред. Полат Е. С. – М. : Владос, 2002. – 183 с.
3. Третяк О.С. Застосування інноваційних педагогічних технологій. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі : монографія; за заг. ред. В.П. Андрущенка, В.І. Лугового. – К. : Педагогічна думка, 2011. – 260 с.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

**Селіхова Л. Г., Расін М.С., Борзих О.А., Дігтяр Н.І., Герасименко Н.Д., Лавренко А.В.,
Кайдашев І.П.**

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Розглядаються особливості організації самостійної роботи студентів з урахуванням сучасних вимог та умов навчання, методи ефективної організації як невід'ємної складової в системі освітнього середовища. Обґрунтовується ідея створення студентами мультимедійних презентацій для самостійного вивчення різних тем як ефективного методу контролю якості самостійної позааудиторної роботи.

Ключові слова: самостійна робота студентів, мультимедійна презентація, навчальний процес, інформаційні комп'ютерні технології.

За вимогами сучасної Болонської системи освіти навчальний процес у вищому навчальному закладі складається не тільки з лекцій і практичних занять, а й із самостійної позааудиторної роботи студентів, що є його невід'ємною складовою. Самостійна робота студентів (СРС) – це спланована пізнавальна, організаційна і методична спрямована діяльність, яка здійснюється без безпосередньої допомоги викладача. Зміст і форма СРС визначаються відповідно до вимог державного стандарту вищої освіти, нормативно-методичних документів і змісту навчання.

Позааудиторна СРС передбачає здатність до самостійного опрацювання матеріалу, аналізу фактів і засвоєння інформації, що є основою становлення майбутнього професійного компетентного фахівця. Вона включає вивчення таких питань навчальної програми, що не розглядаються на практичних заняттях і лекціях, але мають бути проконтрольовані викладачем під час практичних занять і входить до переліку питань до підсумкового модульного контролю. При цьому основне завдання викладача - перевірити вивчене й оцінити якість підготовки студента, допомогти спрямувати думку в правильному напрямі, мотивувати студентів самостійно мислити і вирішувати пи-